

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Analytické predikáty s dějovými jmény se sufixem „-ement“

Diplomantka: Bc. Lucie Kramolišová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 116 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

V předkládané práci si diplomantka vytkla za cíl prozkoumat kolokabilitu dějových jmen odvozených pomocí sufixu „-ement“ se slovesy, a to zejména se slovesy kategoriálními. Vychází z předpokladu, že daný sufix dává vzniknout polysémním jménům s různým typem dějového významu, přičemž pro každý typ dějového významu by se mohla uplatnit jiná kategoriální slovesa.

Teoretická část práce (s. 10-51) pokrývá celou škálu otázek, které jsou pro daný výzkumný úkol relevantní. Autorka nejprve představuje lexikogramatickou a valenční analýzu analytických predikátů (kap. 2), shrnuje vlastnosti kategoriálních sloves i v souvislosti s aspektem (kap. 3), vlastnosti predikativních a dějových jmen (kap. 4) a s okamžikem na lexikálně-morfologické prameny prezentuje také hypotézy o sémantických rozdílech mezi deverbálními nominalizačními sufixy *-ement* a *-age*. Zpracování teoretické části práce je kvalitní a ukazuje, že se autorka v obtížné problematice spolehlivě orientuje. Měl bych zde jen několik dílčích připomínek k diskusi:

1) Autorka odlišuje termíny *predikativní* a *dějové* jméno, aniž by explicitně vymezila, v čem daný rozdíl spočívá. Z textu na s. 33-34 soudím, že termín *dějové jméno* má odkazovat pouze k substantivům deverbálním, zatímco pojem *predikativní jméno* zahrnuje i jména neodvozená od sloves...?

2) Příklady typu *formation des jeunes* (s. 35), kdy má jmenný komplement (*jeunes*) dvojí interpretaci, analyzuje autorka jako nejednoznačný (slovesný) rod. Je otázkou, zda vůbec lze u deverbativ hovořit o slovesném rodu. Obvykle se tato ambiguita popisuje jako „subjektové“ a „objektové“ čtení daného argumentu, v češtině se hovoří o genitivu agentním / subjektovém, resp. o genitivu patientním / objektovém.

3) Zajímavá analýza sémantiky sufixů od Fabienne Martinové (s. 50-51) postrádá závěr a srovnání s tím, co uvádí Hélène Huotová (s. 49-50). Jak by se dala opozice *-ement* a *-age* shrnout?

V analytické části autorka vyhledala na základě frekvenčního seznamu z korpusu FrWac 50 nejfrekventovanějších substantiv se sufixem *-ement*, zpětně je dohledala ve slovníku Le petit Robert a na základě slovníkových definic je rozdělila do pěti skupin podle významu, a sice „action de“, „état de“, „fait de“, „action et son résultat“ a ostatní (s. 62 a násl.). U jmen ze skupiny jmen akčních („action de“) a akčních-rezultativních („action de et son résultat“) provedla Anscombroyovy testy dějovosti (s. 72-75) a zjistila, že na korpusu lze tyto testy provádět pouze u jmen s vysokou frekvencí.

Jádrem analytické části je excerptce slovesných kolokátů pro jednotlivé typy jmen. V závěrečném srovnání na s. 86-88 došla autorka k závěru, že jména ze všech skupin se kolokují v zásadě se stejnými slovesy (podrobněji však opět srovnávala jen skupiny sloves akčních a akčně-rezultativních). Bohužel málo prostoru je zde věnováno konstrukcím s kategoriálními slovesy, které měly být hlavním předmětem zkoumání. Testy na kategoriální slovesa (s. 88-90) jsou provedeny korektně, ale jen pro některá vybraná jména. Stálo by za to alespoň kvantitativně ověřit, zda se identifikovaná kategoriální slovesa mohou kolokovat se

všemi dějovými jmény příslušné sémantické skupiny. Několik konkrétních připomínek k analýzám:

1) Skupiny jmen pojmenované jako „action de“, „état de“, „fait de“ jsou správně identifikovány podle slovníkových definic, ale chybí obecnější reflexe nad sémantikou každé skupiny. Dalo by se říci, že odpovídají predikátům akčním, stavovým, apod.?

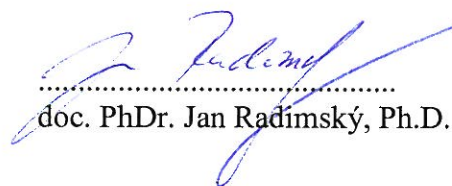
2) V testech na s. 89-90 chybí determinanty (*les mouvements*), jinak je testová věta nepřijatelná.

3) U porovnání četnosti sufixů *-ement* a *-age* patrně došlo k záměně pojmů *type frequency* a *token frequency*. V tabulce 25 (s. 96) je v záhlaví uvedena *type frequency*, ale patrně jde o výskyty tokenů. Je tedy otázka, zda se autorce podařilo vyvrátit tvrzení H. Huotové, podle níž má být sufix *-ement* nejméně produktivní mezi nominalizačními sufixy.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **velmi dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 29. srpna 2016